

ایکجی سنه

نومرو ۱۰

برنجی جلد

— مجموعہ آثار —

منتخبات تواریخ

سروری — حسن پاشا یاه مهرین ایلدی سلطان سلیم احسان .

وله — سالنی مسعود ایده سلطان محمود ک خدا .

وله — ثوب موتی کیوہلی کی ولی دیدی اجل .

وله — رؤس احسان ایدوب احیایی ایتدی پادشاه احیا .

عنزت — قطب عالم صاحب مهر ایلدی درویشی .

ندیم — اولدی ایران اهلی سلطان احمدہ فرمانبر .

غالب — قال ایلدی کمش دده نقد حیاتی .

فطنت خاتم — بو دلジョچشمهدن آب حیات ایچ فی سیل الله.

حافظ مشق — رؤوف پاشا مرحومک بشنجی صدارته :

قیلدی در پچه رؤوف الوزرا مهری ینه .

۱۲۵۸

وله — کریدلی مصطفی نائی پاشا مرحومک صدارته :

صدرک اولدی مصطفی پاشای اکرم نایلی .

۱۲۶۹

مناسترلی فائق — محمود ندیم پاشا مرحومک ایکنچی
صدارته بک

باعث قطع سرحد اولور تاریخم .
لطف حق ایتدی ینه صدری مقام محمود.

اکرم بک — تعمیم تأثیر مضمون دعا یه دالدر .
روح پاک عاطفه کلزا رعدن اولسون مقر .

۱۲۸۱

جامع الحروف عارف — پادشاهم حق تعالی سالکی مسعود ایده .

۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

منتخاب مطالع

نفعی — آفرین ای روزگارک شهوار صقداری
عرشه آص شمدنکرو تیغ ثریا کوهری .

ندیم — ای عالم مثالک سیاح هوشیاری ،
هیچ قصر صورتنه کوردکی نوبهاری ؟

وله — ای قدیان امان بکا امداد و قیدر .
بر حیرت الدی ناطقهمک تاب و راحتن .

نیلی — هنکام وصال عاقبت اغیارهده قالمز .
انجامه ایرر موسم کل خارهده قالمز .

نظیف — ایمه استغنا ایله کل تیره شب آرامی
آج حجاب سینه^ه بالوری صبح ایت شامی

عنزت — افتاده خوبان یکی شهر فارز
الدق فیلی موم کبی شمدی ینازر .

عاصم — نیجه بر خدمت مخلوق ایله مخدول اولهم
سائل حق اولهم نائل مسئول اولهم

علی حیدر — آله بیوکسک! بیوکسک! بیوک !
بک بیوکلک یانسنه قالبر پک کوچک .

ضیا پاشا — ای وارلنی واری وار ایدن وار !
مرحوم یوق یوققدر یوق دیلک سکانه دشوار !

محمود ندیم — عدل و آسایش مفوپدر ید احسانه
 پاشا پادشاهم رامدر حکم جهان فرمانه .

اکرم بک — بو اولدی بر زماندر ناله شام و سحر کاهم .
 بکا یوقشن جهانده یار سدن غیری آللهم ؟

وله — دنی الطبع او لئلر کسب ثروتاه غنا بولز
 اسفل پایه احراز ایله کله اعتلا بولز .

مکتوب

سامی پاشا مرحومک : عالی پاشا مرحوم

طی مسافت عمر مستعار ایدن پیر کنه زمانک دمیده مرعاى
 آمالی اولان ولدان تازه نهالی مبلغ رشد و سداده رسیده
 و آبیاری فیض باری ایله سر سبزو قامت کشیده اولقده مغروس
 کاشنسرای دین و دولت اولوب دوحة بار آور خیر خدمت

اولسی طریق مسعدت برقی اجتبا و اختیار شاهد کلر خسار
اجر دنیا و عقبایی در کنار ایمکدر . بو معنای میامن ارایه
ابیاعاً نکهبانی با غبان ازل و تربیت بخش توفیقات عزوجل
برکاتیله ساحة چنزار شیخوختمده فیضیاب نشوونما اولان
افغان شجره فوادمن عبد الحليم بك و حسن بك بنده لری
بهاستان ریحان عمر لرنده ورقکشای رسائل کوشش و صحایف
کردان حدائق ورزش اوله رق نثار اغصان علوم عربیه و زبان
عذوبت بخش دریه و فرانسویه نک حلاوت منایاسنی ذاتی و چیره
دستی تاقیحات قلمیه ایله خیابان کلشنسرای مشار الیاوه نیل
نسبه لایق اولدقلری ظن خط نار های پدرانه ایله تصور
اولنوب کچن سنه ریاست ساخته شورای دولت نزد والاسنه
تقديم وبالقبول مكتوبی قلمی کتبه سنه الحق ایله توسيم بیوریلوب
شرف دوام ایله افتخار ایمکدده درلر . فقط غیرت بشری که
اطفال خصالک مهتری و نوازش وتلطیف طوق و طاقت پدریدن
بریدر . لابد عالی همت سامی مکرمت بر ذات اجل کیما نظر ک
موقوف التفات حکمت اثیریدر چونکه: تمايز امثال و اتراب
آتشزن قلوب شیخ و شاب اولدینی بی ارتیابدر و بو آتشک التهاب
خرام بی آرامی هنکام عنفوان شبابده قوى و احتراق هوس
مساعی و قوعیله طی طریق مراده رهزن معنوی ایدوکی مسلم
اولی الابادر بو حالده (ساقی کجاست تازند آبی بر آتشم)

فریادیله دردریا نوال خدیویلرینه التجایه جرأت ایدرک مومن
الیهانک ناصیه سائے خاکای بسته نوازیلریله بھرہ یاب افتخار
اولملری و (شهادت پدر بر حق پسر از حد حقیقت بدراست)
بر کرده حضور فائض النور حقایق اتحالنده دخی امتحانلرینه
رغبت بیوریلوب نزد معیار صحیح آصفانهانلرندہ تعین ایده جگ
عياره اعتباراً حق حقیرانهانلرندہ سزاوار بیوریله حق رتبه
و خدمت (فکر هر کس بقدر همت اوست) هم جلیله
رحیمانهانلرینه موافق اوله جغدن بو مسئله ده صوب حاجزیدن
التماس ورجاتا سزاده اولباده .

صدر اسبق عالی پاشا مرحومک قوائم نقدیه نک تداولدن
التدینی اشاده ماین همایونه تقديم ایلدیکی تشکر نامه

سرمایه افتخار و حیات زاولان دولت علیه یه محض بخشایش
الطفاف واکرام الهی و ملک و ملتك مؤسس بنیان عمران
ورفاهی اولان ولی نعمت جهان پادشاه خلافت عنوان و شہنشاه

عیم الاحسان افندمن حضرت لرینک مبدأً انواع فیض و سعادت
اولان جلوس هایون شوکت مقرون جناب تاجدار یارندبیرو
نجه اثار جبله و جلیله‌سی مشهود عیون عالیان اولان علو همت
وکال موفقیت حضرت ظل‌الله‌یلری اخلاق آور تعقید مهام
دولت و شفاساز اقسام مسام ملک و ملت اولنگله بو نعمت عظمی
وعنایت کبرانک تشرفات مفروضه‌سی السنة خواص و عوامده
هر بار مقدمه مناجات و خاتمه اذکار و تحيات اولدینی حالده نجه‌ستین
وایامدر که کسد داده بازارکاه معاملات انام و رواج افزای انواع
مشکلات و مضرت انجام اولان قوائم فلاکت علائک مسکوکات
عمار ملازمه تحویلی بالجمله عباد الله‌ک مملو ساز همیان ضجرت
واضطراب‌لری اولان نقود ناصره الام و احزانک بو یوزدن دخی
زرکامل العیار سرور بی پایانه تبدیلی حقنده مصروف اولان
نقیدنه همت بی همتأی خلافتیناهی و بونک ثمره جلیله‌سی اوله‌رق
برکون اینخنده مشهود اولان تحویلاتی فوق العاده جمله من ایچون
بر تاریخ جدید فوز و فلاح و حقیقته هیچ بر تاریخ‌خنده مثلی
کورلماش بر خیر و احسان متوجه النجاح اولمغین بای و کداویر
وبرنا واقویا وضعفا کافه مسرور الفواد اوله‌رق دعای مفروض
الادای تزايد عمر و شوکت حضرت ظل‌الله‌یلری تکرار یاداً لمش
وایلمکده بولنیش اولسیله بو بندکان عجز عنوان حضرت شہنشاهی
دخی عهده عبو دیمزه فرض عین اولان تشرک و تحمدی قلماً دخی

عرض ایمک شرقه نائلیت امیله من غیرحد رفع رقعة شکرانیته
جسارت ایلده اولبایده .

بر جوابنامه - یوسف کامل پاشا مر حومك

ثريا مضامين وشایان تعییر نوزمین اولوب بوندن اقدم دست
آرای تکریم واحترام اولان احساننامه آصفانه‌لرینه عریضه
ترقیمنه عنیت حجازیه حاجز ودعای عالیء داورانه‌لریله اکتفا
جاڑ اولدیفی حالده نجم طالع خدیوانه‌لری آفتاب توجهات
جهانباتیدن ملعهدار وادرنه ایالی شرف ولايت دولتارندن
محسود هر دیار اولدیفی دیگر عنایتامه چاکر پرورانه‌لرندن
بیلندرک بو صورتده مظهر فیض توجه عالی و بربری اردنجه
پایختدن پایخته والی اولملری مقارنت توفیقات صمدانی یه دلیل
جدید و دعای رسمي خلوص پرستان زمانه‌دن استغناسی بدید
اوللغه دور و دراز تصدیعدن احتراز و اختیار قاعده ایجاز قلندری .

بر مکتوب - ماهر بک مر حومک

—

علوم حقایق ملزم دقاچناسبیلری بیورلیدیفی او زره
زایچه عالمدن استباط اولنان بسط و قبضک احکام خفیه سنک
ظهوره کلی ید مشیت الیه دن اولان گیفیات متحققه دن
اولادیفی جهته و قویه کلان امور معسورة فی مسرات میسوره
معاقب اولی شواهد بینات ایله ثابت اولسند نطولا ی بویله
شیلرده تأسف و تأثر قضیه سی غیر جائز و حالبوکه چاکر قدیلری
بو قدر تلخ و شیرین روزگاری چشیده ایتمش اولادیغمدن کندو
حاججه الطاف باریدن قطعا قطع امید ایتمه جکم بدیهی و بارز
ایسه ده حسب البشریه بعض مواد دخی درونه تأثیر ایتمامک
قابل اولیوب مثلا خاکپای دولتلرندن دور ولذاید حیات
افزای مصاحبات مشفقاته لر دن مهجویه اولق گی بر ماده
مؤثره نک حرقت جانکدازی سنک اطفاسی اولسه اولسه یه جویبار
مواصلت مستلزم المفخر تاریله حاصل اوله جفدن حسب العبودیه
تراید عمر و اقبال و دولت و قریباً حسن عودت لری دعا سندن
بر آن منفک اولیه رق لله الحمد استخار اولنده گوره وجود

معالی نمود آصفانه‌لری دائره نشین عافت اولیسی هر بر مقاصدك
حصولندن زیاده عند بندکانه‌مده اعن مطالب اولنگله همان‌جناب
میسر الامور ذات والای ولی التعمیرینی مرادات دو جهانی به
نائیله دائمًا مسرور ایلمک دعوات مفروضه‌سی تکرار قلنمقده
اولدیغنه اظهار لوازم عبودیته نعم الوسیله اتخاذ او نفس ایدوکی
ان شا الله تعالی معلوم عالیلری بیورلدقده اولیابده .

————— 85 ———

سامی پاشا مرحومک خدیو مصر سعید پاشا مرحومک
وفاته سویادکلری نارینخدر :

اقطار مصره داور فرمانروا ایدم !
رام ایدی امر و نیمه اتباع ولشکرم،
حکم یورردی سوبسوئیل روان کبی .
ریان فیض خدا ایدی کشورم،
نامله بالي بنده سعید زمان ایدم !
دورم تمام اولدی افول ایتدی اخترم .

تاكه ايرشدي پيك اجل جاتم المقه .
بتدى هوس توکندي سراپا املالرم ،
دوشدم فراش ناعم نرم ورفيعدن ،
كوردم زمين پست ايش انحاج پسترم .
بيلدم جهان فاني بى ظل وخيال ايش !
بيلدم بقا خدائنك ايش شعدي نيلرم ؟ !
قالدم بو تنكناوه غريب ورفيقسر !
حتاج رحمت عاجز ومسكين كترم .
اي بارکاه عنئى وارتة زوال !
يوق سدن اوzekه رحم ايده جك مر جتورم .
يومدم بو تاریخ ایچره دوچشم فنادن آه !
كلدم آله در کهکه عفوک استرم .

اديب مشهور سعادتلو اکرم بك افندى حضرتلىينك
{ بيان عشق }

ای غمزهسى شوخ، چشمى فقان !
معدنور اوله ايتدىكم جسارت .

بالله توکنده صبر و طاقت
هیچ قالمدی کتم حالت امکان .
بیل ایشته سنگ غریبکم بن

بر عاشق بی نصیبکم بن .
ازاده سر چهان ایکن آه
عشقل بی با غلادی مؤبد .
بی قید انکله هم مقید ،
ای نازینه جان طیاغیان ماه !
مشکل سده ابتلای عشقک
کو سترمیه حق فای عشقک .

سوم سنی اختیار . ایله بن
چمکده فقط یوق اختیارم
انجق سنی سومه در مدارم ،
بیلعم که قبول ایدرمیست سن .
چو قدندر اسیرک اولدی کوکلم
خالیدی سنکله طولدی کوکلم .

راجع سکا هپ تحراتم ،
داشم سنی کوزلیور عیونم .

دائم سنى او زليور درونم،
عائىد سكا هب تفكراتم .
كورمنسە كوزم اكىر جالك
مونسلك ايدر دله خيالك .

جان فرقتكه طيانز اولدى،
كىندىكە فزون اولوب عجت .
هر جايىللك كوروب نهايت،
دل سوزلىيته اينانز اولدى .
رحم ايت شو اسير ومتلايه .
رحم ايت شو غريب يبنوايه .

كوردىكە بى ندن تعاقف،
موجب نه اورتبه اجتنابه ؟
اول قهره او نظره عتابه .
كوكلم نصل ايلسون تحمل ؟
چىلدير تىق ايسە بى مرامك
يئزمى يا عشوه خرامك ؟

آشفته نكە، شكته ابرو،
سيكانه ادا، غضوب سينا،

عَكِين وَوَقار اِيدرْگُن اِيما
بازیی یا عشوه‌می ندر بُو ؟
هم رویکی ستر ایدر فاچارسک .
هم يولده طورر نقاب آچارسک !

ایندجہ بهم سن ابروای
چشمک دخی تیز ایدر نکاهن
یچاره کوکل چکر کناهن ،
تائینه میل ایدوب نهائی .
موقوف ایسه چشمکه محاتم
اندن نیچون اولیسون حیاتم ؟

برق افکن او لنجه کاه و بیکاه
وجهک او سیاه چارشبدن
کویاکه طوغار سودا شبدن ؛
رشک آور آفتاب بر ماہ .
ھب بیش پسکدہ کی کوزللر
مهتابه قرین نجومه بکرر .

یوق یوق او قدر کوزل دکلسک

هر وجهله بی بدلسک اما
یوق یوق ملکم کوزلسک اما
رخصتده هر امل دکلسک
جورک، ستمک، جفاجغلک چوق .
قورقوم بو که هیچ وفاجغلک یوق .

ای جوری کوزل، جفاسی دلبر !
ای ناز واداسی دلتوازم !
شمدی شوکا منحصر نیازم !
ته قره عزم ایدوب برابر ؟
سویلنسه کوکله دکله سمه سن .
سن خنده ایدر کن اغلاسم بن .

عفو ایله قصورم ای دلارام !
سودا زده لسانیدر بو .
مفتونلغمعک نشانیدر بو،
عشقدکر ایدن بو شعری الهام .
بندن سکا یادکار قالسون .
سدن بکا برگذار قالسون .

فی ۱۵ مايس سنه ۱۲۹۶

{ غزیات }

معن ناجی افندی

کوردم اثارین بهارک اولدی صحرا ر بنم .
اولماق مکنی اک شدتی سودالر بنم .
ویردی جولان دکر فیض طیعت فکرمه ،
الدی ارآم بو روح افزا تاشالر بنم
عرض ایدر بربشنه عالم شمدی هر صحرا بکا
انشراحم شرح او لئز غیری دنیالر بنم
اولمسونده طبع رندانه کیم اولسون نشوهدار
تازه ساقیلر بنم لبریز مینالر بنم
چشم عالم کیمده کورمشدر بو مسعودیتی
باق بتون قارشمدەکی آیینه سیالر بنم .

شناسی مر حومک

منور باده حسته بی درمای آکدیر
 یوقدر انک علاجی می نابی آکدیرر
 ساق الکله باده ویرکن الک اوپن
 دولت کوننده یار اولان احبابی آکدیرر
 ڈلفک دوشونجه کردن برافق اوسته
 باللور اینخنده سنبل سیرابی آکدیرر
 عکس ایلدجکه طاس عرقده بتون کیجه
 نور رخک دکرده کی مهتابی آکدیرر
 موج شراب دلده غمی غرق ایدر کیدر
 زیراکه نشہ ورطہ کردابی آکدیرر

غزل بی نقط

حالت یک مر حومک

دل هوادار سواد طرہ طرار اولور

سرده سودا دله دود آهله سردار اولور
مهر سودادر مرسم لوحه اعمالده
کوکله هر سوصور آورده دلدار اولور
دل اوله سرگرم رطل مل وداد لعله
سر روح الله دائر محروم اسرار اولور
سالك دارد لارام اویسه کوکلم سدراء
رعد آهم طالع مخروم هم کردار اولور
(حالات) دل ولعل وکاکل مکارله
دمکسار درد اولور اه دمادم کار اولور

—

نورس پاشا مرحومک

بو شب خلیای ذلفکله دلی پریختاب ایتمد
کورنجه تاسخر صبح جمالک ترك خواب ایتمد
الوب رخسار آلك دوندی چشم طاس پرخونه
بزمده خون اشکمن طولو نوش شراب ایتمد
میان الدم اغوش خیاله خیلی اکنندم
نه اغیاره خبر ویردم نه ساکه بر عذاب ایتمد

دکلدر عارضی ال عبانک شوقی کو گلده
ازل بزمnde بن نورس او با به اتساب ایتمد

شرقيات

صدر اسيق محمود نديم پاشا

ينه بر شوخه اولوب خواهشکار
ایلدم حسنے حصر افکار
 يولنه اولدی فدا صبر وقرار
کو گلک شمدى پريشانلىقى وار

دوشهلى کاکل مشكين ترينه
طاغيلوب گلدى حالا يرينه
عاقبت بکزه دى كيسولرينه
کو گلک شمدى پريشانلىقى وار

اَكْرَمْ بَكْ

شويقلمش کوكم آباد اوپلیور
چاره‌لر يوق خاطرم شاد اوپلیور
عشقه دوشمش غمدن ازادر اوپلیور
چاره‌لر يوق خاطرم شاد اوپلیور

ایتسون تنوير مجلس ماهتاب
ایلسون سازنده‌لر ترك رباب
ویرمه ساق نافله سنه شراب
چاره‌لر يوق خاطرم شاد اوپلیور

(اَكْرَمْ) زاره مثال عندليب
درد ايله نالنده اوبلقمش نصيip
حسته عشقه نه کار ایتسون طيب
چاره‌لر يوق خاطرم شاد اوپلیور

علی حیدر باک

دوستلغن وارسه یانگده قیمتی
کل اونوته اسکی بزم الفتی
خوش اولور چمش زمانک صحبتی
کل اونوته اسکی بزم الفتی

همدم اولشدق سنکله ای جوان
چیقدیمی خاطردن اول طاتلی زمان
سن دکلیدک بزه باده صونان
کل اونوته اسکی بزم الفتی

بر زمان ای ساقئ سیمین بدن
سن ایدک بو مجلسی احیا ایدن
شمدی ترک ایتمک فدا ایتمک ندن ؟
کل اونوته اسکی بزم الفتی

لطف ایدوب کل مجلسه ای مهلاقا

اسکی دملر عشقته‌می صون بکا
بویله یلوار مقده‌در (حیدر) سکا
ایضاً

—————

حضر اغا زاده سعید بک

اولدیغم کوند برو عشق آشنا
هر کیمی سودمه ناز ایتدی بکا
هب حلال او لسون ینه بندن پکا
هر کیمی سودمه ناز ایتدی بکا

هر کیمی سودمه اولدم بحضور
غیری دلبر سومدن کلدی قتور
بنده‌می بختمنده‌می بیلمم قصور
هر کیمی سودمه ناز ایتدی بکا

باشم او زره ایلیوب جای قرار
هر برینه ایرو ایتمد جان نشار

بولدم بر چاره سین انجامکار
هر کیمی سودمه ناز ایتدی بکا

سویلهیم اسراریی طویسون جهان
کندینه کلسون کروه عاشقان
یوغیمش بیلسون وفای دلبران
هر کیمی سودمه ناز ایتدی بکا

سودیک کیمدر دیو ایچه سؤال
اولسون اسراره دائز قیل وقال
شاهدم اشته سعید چیجال
هر کیمی سودمه ناز ایتدی بکا

قطعات

لاذری — الدم خیال پرچک ای ماه دیدهده
کوررسه کیجه خواب یوزین واه دیدهده
بن ما جرامی کندم اکار کندم اغلارم
که آسیاب آبه باقار کاه دیدهده

مدحی

قدیری خ افتاده نک اکلا رمی جانان او میان
 قیمتک بیلمز قولک دنیاده سلطان او میان
 لذت جان ویرمنک بیلمز سکا جان ویرمیان
 عید وصلک اکلامز کویکده قربان او میان

ابن کمال

معرفت کرچه بکزاده لره لازم در
 اهل علم او ملز ایسه ینه بک او غلی بکدر
 اهل علم او غلی اولوب مدرسه عالمه
 جاهل او ملقدن ایسه طوغمند او ملک یکدر

نیب

داستان اخیادن سوء ظن کلدی بکا
 بیلمز یخنی یلاننی یوقسه خاتم یوقیدر
 طوتکه بونلر وارایش اما فلک محو ایلمش
 ایچلرنده بر تناسل ایتش آهم یوقیدر

نورس افدى — حالم ای خامه حسرت زده جانانه یاز
 در دمندی دل خسته نی در مانه یاز
 ایلدک هر کسی شاداب نولور ای کل تر
 بر صودن نامه دخی دیده کریانه یاز

ایات

—

غمزک جفاسی عاشقه عین وفا کلور
بیماره التفای طبیک دوا کلور

لا ادری   — عاقل نه شاد اولور بوجهانده نه غم چکر
جا هل همیشه شاد اولهیم دیر الم چکر

تیخی   — آمه میل ایلدی اول سروی ایتمد در کنار
علم ایچره کوردم بولیه موافق روز کار

لا ادری   — چشم امید حضرت حاج تروا یه در
دامن توجهم طرف کبریا یه در

لا   — خلقه غدر ایلیانک عاقبی خیر اولز
کندی بولماز سه ده بر کون اولور او لا دی بولور

—

لا — هم سینه‌سی پر داغ هم آوازه‌سی محرق
نیدن بیلنور سوز محبت نیه دیر لز

لا — اکر برج سعادت‌دن غروب ایتدیسه بر کوکب
جهانه فرویرن خورشید‌دولت پایدار او لسوون

نظیف — امورک حقه تفویض ایت حریص اولمه
جناب حاکم مطلق نهایشلرسه عدالتدر

تذكرة الشعراء — کرک سنک سیاه او لسوون کرکسه اطلس دیبا
حبی حسن چلبی غرض بر بالش راحت بولنقدر سر التده

نابی — رخ مهر منیر او لمز مکدر صبح کاذبدن
او بر آینه عالمادر نم قبول ایخز

خلدی — شب تاری صانور دی کاکل مشکین جانانه
مسلسل هر کیجه یالیل دیر دی قیس دیوانه

لا — شمع اقبالی تار ایلمسون دیر سه فلک
کشی یاقدینی چراغ اوسته پروانه کرک

لا — هر کیجه بر جایی روشن ایلمکدر عادتك
ای قر هرجاییست بیلدک سنك ماهیتک

راغب پاشا — سزادر چاک چاک ایتسه دل مجر و حمی زیرا
او شو خک دسته شمشیر استغایی بن ویردم

عصمت افندی — دکسون بو یارهمه اغیار الى
چونکه سینهم یار التدن یارهملی

نورس پاشا — سحاب ذلفکی رفع ایت کور و نسون ما هوش رویک
مرحوم — سنی ای ماہ تابانم کور نلر آی دیسون دوشون

الأشعار العربية

حسان بن ثابت — (في مدح النبي صل الله تعالى عليه وسلم)
واحسن منك لم ترقط عين
واجمل منك لم تلد النساء

خَلَقْتَ مِنْ كُلِّ عَيْبٍ
كَأَنْكَ قَدْ خَلَقْتَ كَاشَاءَ

مِبْنَى
— أَمْ تَرَانَ الْعُقْلَ زَينَ لِأَهْلِهِ
وَلَكِنْ غَامِ الْعُقْلَ طَوْلُ التَّجَارِبِ

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَعَاوِيَةَ — لَا تَكْشِفُنَّ عَنْ مَسَاوِي النَّاسِ مُسْتَرُوا
فِيهِنَّكَ اللَّهُ سَرَاً عَنْ مَسَاوِيْكَ

لَا درى
— اذْلَمُ يَكْنَى فِي الْحُبْ سُخْطَ وَلَارْضَى
فَإِنْ خَلَوَةُ الرَّسَائِلِ وَالْكِتَابِ

لَا
— خُذْ مَارَأَيْتَ وَدُعْ شَيْأً سَمِعْتَ بِهِ
فَالْعَيْنُ صَادِقَةُ وَالسَّمْعُ كَذَابُ

لَا
— جَرَاحَاتُ السَّنَانِ لَهَا التَّيَامُ
وَلَا يَتَامَهُ مَا جَرَحَ اللَّسَانُ

لَيْبُ بْنُ أَسْوَدَ — إِلَّا كُلُّ شَيْءٍ مَا خَلَقَ اللَّهُ بَاطِلٌ
وَكُلُّ نَعِيمٍ لَا حَالَةٌ زَاهِلٌ

لا — بقدر الْكَدْتَكْسِبِ المُعَالِي
وَمِنْ طَلَبِ الْعُلَى سَهْرِ اللَّيَالِي

لا — نَجَاهَ الْمَرْءَ فِي صَدْقِ الْكَلَامِ
لَا نَصَدِقُ مِنْجَاهَ الْمَرَامِ

ابو اسحق الصابي — روحه روحي وروحى روحه
ان يشاء شئت وان شئت يشاء

محمد ابن بشير — اذ لم تكن حافظاً واعياً
شمعك لكتب لا ينفع

لا — خير الذ خاير عند العلم والادب
من كل ما هو موروث ومكتسب

————— ٠٠٠٠٠٠٠—————

اشعار فارسی

ابن عین — چهار چیز دهد آب روی مرد باد
 باختیار مباش ای پسر مباشر آن
 یکی دروغ و دوم صحبت عوام الناس
 سیم منلاح و چهارم شراب برآدمان

مشتاق اصفهانی — غم بحد و درد بیشمار و من فرد
 یارب چه کنم که صبر نتوانم کرد
 یادرد باندازه در ما بفرست
 یا حوصله بده باندازه درد

جامی — به ان رخ چرا کنم تشهی
 ترک تشهی ناموجه به
 کرچه باشد مشبهه خوب
 هست بسیار ازو مشبه به

طوسی   — بروز نبردان یل ارجند
 بشمشیر خنجر بکرز کند
 درید و برید و شکست و بیست
 یلنرا سرو و سینه و پاودست

ابو السعود   — حقا نظر شاه جهان حق ین است
 رایش سند شرع عمامد دین است
 نزد عقلا این مثل دیرین است
 هر کارکه خسرو بکند شیرین است

شیخ شطاح   — مثال رخ ترا بچین بردستند
 انجاکه مصوران چاپکدستند
 در پیش مثال روی تو بنشستند
 انکشت کزیدند و قلم شکستند

سعدی   — پرتو نیکان نکرد هر که بنیادش بداست
 تربیت نااهل را چون کردکان در کنبداست

